

HATÁRMEGNYEI NAPJAI

Előfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	80 f.	1 óra	1 K.
1 évre	1 K 80 f.	1 évre	3 K.
1 évre	3 K 60 f.	1 évre	6 K.
1 évre	7 K 20 f.	1 évre	12 K.

Megjelenik minden hétköznap este
8 órakor.
Szerkesztőség és kiadói hivatal:
Szent István-ter 1.
TELEFON 208
Egyes szám: hétköznap 2 l
Vasárnap 4 l.

Felelős szerkesztő és láptulajdonos: Baranyay Lajos.

Az antiszemitizmusról.

Az Egyenlőség és Steinherr rabbi kirohanására tett megjegyzéseinkhez most egyik zsidó olvasónk szól hozzá. Az „audiatu et altera pars” elvénél fogva helyt adunk az írásnak, amely a következő:

Soha nem olvastam az Egyenlőséget, pedig zsidóvallású vagyok, mert nem szeretem, ha az újságok vallási tárgyalásokat folytatnak. Szerintem az újságnak a kulturát kell terjesztenie, a magyar haza érdekeivel egyetemben minden polgár érdekeit védeni, az államot vagy alkotmányát ellenőrizni stb. A vallás csak annyiban tartozik hatáskörébe, hogy kötelességévé tegye a vallás vezetőinek, hogy az emberek lelkiét a hazaszeretet jegyében ápolják és az újság ezt az ápolást mozgátsa elő.

En nem ismerem keresztényt, sem zsidót; én csak egy nagy, hatalmas, magas, jó, egyetlen istent ismerem, aki a kereszténynek, a zsidónak és mindenkinek Istene. Az, hogy ki hogyan imádja a hatalmas Urat, az mindegy, csak imádja. Ez a modern zsidók gondolkodása, de ez a modern keresztény gondolkodása is. Az, hogy egy lap megírja Kohn Mór hamis bukását, igen helyes, hisz közérdek, hogy óvakodni tudjunk a hamisan bukni szerető fráterektől; persze hogy megírja, hogy ez zsidó volt. Ez azonban csak akkor volna helyes, hogy ha a Kovács János tyuklopásánál is odairnák, hogy katolikus vagy református volt.

Ami Fényes Samu illeti, talán senki sem háborodott úgy fel az ő szereplésén Székesfehérvárott, mint a jóérzésű zsidóság. Hisz Fényes Samu nem is zsidó, talán csak volt, mert az, aki a jó Istent káromolja, az Ő létezését kétségbevonja, az nem lehet sem keresztény, sem zsidó. Bizonny én kiirtanám az istentagadókat.

Sajnos, sok elítélni való dolog van a keresztény köznépközött is. Pl. végigmegy egy zsidó az utcán. Már a 3—4 éves fiú is utána kiabálja: „Zsidó, zsidó!” Hát szép ez? Es erre ugyebár csak a szülők taníthatják? Mennyivel szebb volna, ha az a család azt tanulná a lelkipásztoroktól, hogy ha bármely Istent imádó vallást csúfolnak —

mert ugyebár a fentiben nem az embert, hanem a vallást gúnyolja — az káromlás.

Elég sajnos, hogy vannak zsidók, akik a szociális eszmék örve alatt vallás ellen izgatnak; de én azt hiszem, ilyen keresztények is vannak. Szerintem mindkettőt lehetetlennek kellene tenni. Hiszen minős fontosabb, mint a lélek ápolása. Hogy mennyire fontos ez és hogy hogyan emeli fel a vallás az emberek lelkiét, önbizalmát, komoly uriemberké állítja, hogy a harcitéren levő testvéreink, a keresztények fohászaikban emlegetik a „semá Adonaj”-t és a zsidók akaratlanul is keresztet vetnek és „Jézus, segíts meg!” fohászt rebegnek. Helyes-e ez? Szerintem igen. Persze ott a harcmezőn, a haza védelmében, minden embernek, testvéreinknek az élete a jó Isten kezében van. Ott testvér a keresztény, a zsidó, a mohamedán stb., itthon pedig vallási viillongást rendezünk.

Hallgassunk el és ne kicsinyeskedjünk, mert szerintem csak az a becsületes ember, aki most megvédi keresztény és zsidó testvéreit egyformán, hisz testvéreink kell lenni, mert a haza veszélyben van és ez az első kötelesség! (sr.)

Részünkről csak ennyit. A katolikus sajtó egyetlen organumától sem tudja senki megbizonyítani, hogy valaha — még békekorban sem — másoknak, nevezetesen a zsidóknak vallását bántotta volna. Erre még nem volt eset, de nem is lesz. Ellenben száz és ezer esetet hozhatnánk fel a zsidó újságírás annaleséből, amelyek a tájékozódó dühről, rossz akaratról regélnek mindaz ellen, ami katolikus. Ezt a cikkezű zsidó polgártársunknak is be kell ismernie és akkor tenne bizonyosságot tulajdonképpen a saját tisztult és pártatlan felfogásáról, hogy az Egyenlőségnek és elváratainak mondaná és írná meg a véleményét.

Mikor a Kohn Mór hamis bukásának megírásánál odakerült a zsidó jelző is, (megjegyzendő nem szokott odakerülni, mert felesleges) téved, aki a vallásra gondol. Az csak a fajt jelenti, amint például a tótnál, vagy a rácnál odairják, hogy tót, rác. És ha az éretlen gyermek kiabálja, az szerintem nem jelenti mást. Arról pedig legyen megjegyződ-

ve, hogy olyan lelkipásztor nincsen, aki a zsidó vallás gúnyolását megengedhetőnek tartaná. Ilyet mi sem tételünk fel az önk lelkipásztorairól, jöllehet a Talmudban sok furcsa dologt lehet olvasni éppen a katolicizmusról.

Ami a komoly uriemberké állítását illeti a „semá Adonajról”, higgye el, nem komoly állítás. Különböz nem is tartozik ehhez a vitához. A Fényes ügy azonban igen. Fényes Samu Székesfehérvárott zsidó égisz alatt káromolta végig a katolicizmust. Rabbijuk akkor velünk együtt tiltakozott ellene, az előadásokon megjelent zsidóság azonban tapsolt neki. Hasonlóképpen tapsolt a nyáron is a Kokott imája botrányon. Epen az önk iskolaszéki elnöke volt az első, aki tüntetően verdeste tenyerét a jó Isten lezsványozásához, sőt a tiltakozó szerkesztőnkre tett megjegyzésével iparkodott antiklerikális szint adni az esetnek.

Az ilyesmi természetesen megrovásra kerül. Csodálatos azonban, hogy az ilyen kritikát mindjárt a vallásra vonatkoztatják. Pedig dehogy! És hogy mindig a „jóérzésű zsidóság” érzi magát találya. Ne tessék érzékenyekdni. Az volna a helyes, ha ilyen esetekben a jóérzésű zsidóság is mellénk állna és nyilatkoznai eutelné ő is az ilyen vallásbántásokat. Mindjárt nem lenne annyi fólréértés. A jóérzésű zsidóság háborodott volna fel legjobban Fényes ellen? Készek vagyunk elhinni, de a felháborodás kinyilvánítására nem emléksünk, rabbijukat kivéve. Ami pedig a szociális eszmék köpenye alatt a vallás elleni izgatást illeti, szerénők, ha a cikkezű csak egyetlen egy katolikus embert tudna említeni, aki a szociális eszmék köpenye alatt zsidóknak, vagy másoknak a vallását bántotta. A zsidó szociáldemokrata agitátorok azonban csaknem kivétel nélkül megtezik. Végül: Higgye el a cikkezű, hogy mi nem szorulunk ilyen kitanításra, az ő hitsorsosai közül azonban nagyon sokan. Ezeket neveljük még az olyan modern és felebarátszerelő urak, mint amilyenek a cikkezű mutatja be magát, meglátják, másként lesz.

A HÁBORÚ.

Az oroszok elleni harctér

elég mozgalmás képet mutat. A szövetséges seregek, Híndenburg és az osztrák-magyar hadsereg mind szűkebbre vonják Varsó körül a gyűrűt. Maguk az oroszok is érzik, hogy Varsót már nem tarthatják sokáig, s azon gondolkoznak, hogy Lengyelország fővárosát harc nélkül engedjék át az ellenállhatatlan erővel előnyomuló szövetségeseknek. A lengyelországi sikeres offenzíva lassanként Galiciában is kezdi éreztetni hatását. Az osztrák-magyar sereg erőteljes támadása Zaklicyn körül visszavonulásra kényszerítte az oroszokat; e visszavonulás azonban a tüzonyal többi részeire olyan nyomásztólag hatott, hogy az ellenség első sorbeli állását hat kilométernyi szélességben kiürítette. Visszavonulása közben hadseregünk erőteljesen üldözte az ellenséget, mely alkalommal számos fegyver és lőszert jutott az üldözők kezére. A Kárpátokban az utóbbi napokban alig akadt jelentősebb esemény.

A német-francia

küzdelem a soissonszi győzelem hatása alatt áll. A németek ez utolsó győzelmé sokkal nagyobb jelentőségű, mint az első pillanatban látszott. A franciák is érzik a németek fölényét s a rajonval minden pontján vonják vissza csapatukat. Az argonnei erődségben hol a világháború legvéresebb csatározásai folytak, a németek újból kiszorították a franciákat sáncaikból, miközben azok védő őrségét majdnem teljesen megsemmisítették. Ennek az előnyomulásnak azonban más jelentősége is kezd mutatkozni: a németek ezzel nagyon megközelítették Verdunt, úgy, hogy a városnak és a várnak teljes körűlázása már csak napok kérdése lehet. Ha ez megtörténik a franciák elvesztik egy hatalmas támpontjukat, mert főleg az argonnei harcokban nagy jelentőségű volt rájuk nézve Verdunt a németek pedig rést ütöttek azon a hatalmas gyűrűn, melyet Joffre tagadhatlanu

SOVEGJARTO vaszonaruhaza, Barátok épülete.

Nagy választék fehér és színes zsinór barchetból szünyeg, takaró, paplan, kanavászon, lepedő, abrosz, törülköző stb.

olcsó szabott árak mellett.

BEVONULÓ KATONÁKNAK!

Vizhatlan

hadicipők

13, 15, 24—

Triko ingek, nadrágok

260, 3, 4—

Swetterek

4, 12, 16—

Ujjasmellények

5, 10, 18—

Gyapju lábszár-
védők

2, 4, 6—

Börgamasznik

12, 13, 20—

Meleg keztyűk

—80, 150, 280

Meleg harisnyák

—60, —80, 160

Hósapkák

150, 2, 3—

Érmelegítők

—50, —60, 1—

KNAZQVIZTKY BÉLA

Basohlík vízmentes
dívtáruházában.gummi hósapka 5 korona.
Telefon-szám 163.

zseniális taktikája alkotott meg a féltett és fenyegetett Páris védelmére.

A törökök,

ugy látszik nagyobb akcióba akarnak kezdeni; a Kaukázusban most új pihent csapatokat szállítanak, az oroszok elleni harcra; ám harcaik többi részén sem pihennek, hanem fáradhatatlanul folytatják támadásaikat az izlam ellenségeivel szemben.

A Maugsch-kiállításról.

Ezekben a zord időkben, amikor minden mindenkítől ép testet ép lélekkel követel, a művészetnek sem szabad bolond tév irányokba elkószálni. A békés időkben, ha a padlásszobák hideg homályában, vagy az ultrapompás műtermek léha parfümjében meg is születethetik valami szörnyirány, amely kacagató vagy boszontos termékeivel egyidőre veszélyeztetni a köznyugalmat, ez csak ideg-óráig tartó szenzációja ama város ama negyedének, amelyben kiállításra került. Ma azonban nem az ideg-óráig tartó szenzációk idejét éljük. El kellett halgatnia annak a műzának, mely művészetet csinált a tótágastjárásból és a „hol van a macska?” című krix-kraxból.

Ma a művészet is kell, hogy egészséges, érthető világos, nemesse legyen. A közönség idegei, nyugtalansága nem veszi be a művészet csalszines alatti ungorkodását az éhes, nagyüstökű titánoknak s a nyugati őrjöngések helyett a jó, becsületes homi felfogások nyernekt. A nyakateke-

redett művészurak — akik falstaffi mondas szerint — csak arra jök, hogy a művészek ároktöltelékkel legyenek, most szilenciumot kaptak s félreállottak az egészséges művészet utjából.

A képzőművészetek két alfaja: a festészet és építészet, amelyik leginkább szenvedett az izmusoktól. Legkevésbébe támadták azok meg a szobrászatot, bár az sem volt ment tőlük. A hálóköntésben ábrázolt Balsac a mesztelenül ábrázolt Hugo Victor (mindkettő Rodin-től) még a jámborabb fajtái a művészetben való okoskodásnak, de akadnak a fazekas nivóju szobrászok között egynehányan, akiknek a számolatlan huszonötre megtámadhatatlan jussuk van.

Ilyen igaz művészetet csodáltunk és szeretünk meg e héten Maugsch Gyulának, ennek a városunkban lakó erőstehetségu művészmbernek kiállításában. Tárgyának megválasztásában, gondolatainak kifejezésében, vonalai, idomai természetességében hű marad ahhoz a világhoz, amelyet születése óta lát és megfigyel, ujszerű meglátásokkal, bele — és kimagyarazásokkal, optikai tévproblémákkal nem fertőzi meg azt a művészetet, mely a görög ég alatt olyan habfőhőre alkotásokkal indult több évezredes pályájára.

E kiállítás harmincnyégy darabja alig egykettőben áruja el azt, hogy művésze iskolás is volt. Mi „dogmáját például erősen iskolásnak látjuk, s „feleségem mellszobrá”-ban sem látunk mást, mint egy szobrot. Milyen más a *Prohászka* püspök kisen mellszobra, vagy az *M. S.* urhölgyé. Teljes kifejtett művé-

szet, karakter, élet. *Kovács* Lilié csupa mozgás, elevenség, kettős portréje, közvetlenség, valóság. Ezek oly előnye a szoborképmásnak, amelyek egyek annak céljával.

Kompozícióban kifogásoljuk a „szákmányon” azt, ami valószínűleg csak az elhibázott színezésből eredő hiba, hogy míg a tigris teljesen elvállik a sziklatömbtől, amelyen áll, — maga a szákmány azzal egygyé válik, s épen a „cimszerp” (mondjuk így) nem domonálhat benne, pedig a nehéz helyzetű női akt egészen jól van rajta megmintázva. A „Szent László és a léányrabló kün” című csoportorlatban le kell számítanunk az anyag és a színezés közti különbséget. A színezett szobroknak az a hátrányuk, hogy ellentmondanak a súlytátnak, hiába — a bronzfesték csak nem bronz s ha hozzá tesszük, hogy a középkori fegyveres lovag mily nehézség érzetét kelti a nézőben, s ezt az érzetet az albronz — megsemmisíti — a csoportorlat látása bizonyos nyugtalanságot kelt. Tekintsük azonban részleteit e szoborműnek s akkor kifejezésre jut az a nagy művészet, mellyel mestere megalkotá. A vágatók lovak, a lóháton küzdő emberpar, a szent király erős igyekezete nagyszerű elgondolás és megfigyelés eredménye.

A kiállítás legszebb darabja a „vetélytársak”. Pompásan megmírtatott akt nőalak egy hozzá simuló pompás him oroszállal s karján egy hajló kigyóval. Csupa üdőség, keleti bujaság, az örök nőiségnek hatalmas önbizalma s győzhetetlensége, — s a királyi

állatnak meghunyászkodása — mesterien egyesül e gyönyörű műben.

Maugsch Gyulának hálás tanulmányai voltak az állatok. Gyűteményének legnagyobb része e tanulmányokból kerül ki. Az állatkert pompás fenevadjai, oroszlanok, medvék, s szép paradés állatai: szarvasok, elefántok — élethű valóságukban kerültek ki mintázójaja alól. Bőgő szarvasa, tigrise, játszadó barna medvéi gyönyörűek s elsőrendű iparművészetet alkotás az a három: kis fajaragvány, melynek mintáit *Maugsch* faragásait *Dammenbaum* Richard készítette.

Síremlékvázlata a funerális szobrászatnak remeke Óratok tervezetében azonban sok a sablon.

E kiállításról — ha mérleget csinálunk, az kétségeléstől Maugsch művészetének javára dölne. Alig három kifogásolható mű harmincnyégy közül — nemde — nagy dicőség. Örülünk neki, hogy e nagy dicőségben, része van, — s várjuk ennek a fényesen induló pályának többi dicőségét.

Prexiteles.

— **Helybeli előfizetőinket** kérjük, hogy a lapkihordónál levő előfizetési nyugtát minél előbb kiváltani sziveskedjenek, mert mostani súlyos anyagi viszonyok között csak azoknak küldhetünk lapot, akik az előfizetési kötelezettségnek eleget tettek.

A 17-es honvédek a Chyróvi csatákban.

1914. okt. 11-től nov. 4-ig.

(Folyt. és vége)

Mi tiszték naponta bejártuk az állásokat, ellenőriztük a legénység munkáját, szemrevételeztünk, üres időkben meglátogattuk egymást odunkban, összejöttünk a „rivierán”, a sánctorok vonalába beasótt széles és 2 m. mély futóárokbán, vagy az ugynevezett nagy korcsmában, egy mély gerendákkal fedett gödörben, főztünk theát, groggot, ha volt anyag a naftatűzhelyen, olvastunk 8—10 napos újságokat, egymásnak haját nyirtunk, néha még mosakodtunk is, krumplít tisztogattunk a déli étkezéshez, beszélgettünk a mi szük kis világunk eseményeiről, eltréfáltunk s min-

den nyomoruságunk dacára jókedvűek voltunk, a legénység viszont nappal a kimerítő éjjeli szolgálat után javarészt aludt, téli szállásait készítette, krumplít főzött, puskát tisztogattot, szerelvényét, ruházatát hozta rendbe, csendesen elbeszélgetett, levelezőlapokat írt, ha nem volt szolgálatban. A jókedv őket sem hagyta el soha, lehangoltságot sohasem lehetett észlelni, de valamennyi beletörőjt azon gondolatba, hogy e sánctban élend és halnod kell.

Október utolsó napjaiban kiépült a 4 kilométer hosszú és 2 méter mély futóárok Groslicig, most aztán nappal is lehetett közlekedni, most már volt mindentűn, hiányt semmiben sem szenvedtünk, egyedül az időjárás fordult kedvezőtlenre, heves, hideg szél sűvített végig a sáncton, sűrű köd ereszkedett le naponta, a közeli erdőcske lombjait vörösrre csipte a dér, mez-

telenek lettek a fák, igazi november, halottaknap hangulatot mutatott a táj.

Igen, halottaknap hangulat, ily milieuban köszöntött reánk november 1-je, sajátszerű érzés fogta el az embert e napon, e nap még otthon a családi körben is a szomorúságnak a napja, hát még itt a harcmezőn, hol mindennap arat a halál, hol mindennap a halottak napja van, már előző napon pénzt adtunk össze gyertyára és koszorura, beküldtük az „eredőfőtisztelendők” a segélyhelyre, hogy szerezzen meg minden kelleket.

Másnapon kigyultak a gyertyák a fenyőágból készült koszorúkkal berított honvédsírokon a kis ligetben, a szolgálatmentes tisztúkar — bár a muszka ekkor sem hagyott békét, — kiment a sírokhöz, hogy csendes imát mondjon, megisztelje azon hősi társait, kik életüket adták „királyért és hazáért”. Páte-

rünk is eljött a mi temetőnk sírjaihoz, beszentelte őket, s köszönet és hála jeléül a muszka három lyukat lőttek a kopönyébe; ez alatt benn a grudonicei és chyróvi temetőben is öröklángok gyultak ki. Tomcsányi őrnagy és Wunsch százados sírjain s november 2-ikán megszóltat az orgona; a chyróvi katolikus templomban gyászmise volt az elesettek lelki üdvéért s magyar gyászadalokkal bucsúztunk el egyelőre elesett bajtársainktól, mert másnap november 3-ikán odahagytuk a chyróvi sánctot, s visszavonultunk a San felé.

Nehéz szívvel váltunk meg a sánctól, hisz tudtuk jól, hogy valahol seregeinknél valami baj történhetett s ha tőlünk függött volna, még ma is ott állunk ama sötét, sárga agyagombon, mely örökké hirdetni fogja ami honvédeink dicőségét.

Bevonuló népfelkelők figyelmébe!

Alsóing és nadrág gyapju és teveszorból, gyapju svetter, teveször- és szörme mellény, nyakvédő, hósapka, érmelegítő, lábszárvédő, vízhatlan posztó- és börgamaschni, kötött- és báránybéles keztyű, teveször-harisnya, talpemelegítő, szörmegallér zseblámpa stb.

Nagy választékban, legolcsóbban **NOFITZER-nél** kapható.

Vízhatlan hatizsak, „Baschlik” fejtendő és takaró-pokrócból nagy választék.

HIREK.

Napló.

Egy derék katonáról.

Majd mikor-éneket a nagy világháborúnak krónikáját írják, a sok vérfagyasztó, szomorú epizód mellett nem szabad megfeledkezni azokról szivbemarkoló, kedves képekről sem, melyek mint a fény sugarát a sötét éjszakában, bevilágítanak ebbe a titáni nagy harcra, annak mélységébe. Ez a nagy világhősszeomlás, ez a borzalmas világharc a legnagyobb bányász — kihálassza az emberi szívek, lelkek mélyén szunnyadó érzéseket, mint valami tisztító vihar végigszárad az emberiségen, lefújja az emberekről a mesterségesen felagatott lelki rongyokat, s mindenkit a maga valóságában, a maga igazi értékében állít a bámuló világ szemé elé; ki félreismertünk, azt most megszeretjük, akit eddig is tisztelünk, azt talán még magasabb polcra emeljük a szeretet, a megbecsülés oltárán.

Pour Gyula százados sokan ismerik, tehát sokan is szeretik Fehérvárott. Szerették a bajársait, kedvelték a társaságban, tisztelték az ismerősei, rajongtak érte a katonái. Ez a csupa szivember nagyon közel tudott férközni az emberek szívéhez, bele tudta magát lopni az emberek szeretetébe. Ilyen volt itthon — és a harcúterén? Maradt az, mi itthon volt. Katona minden idejében, kit nem rettent semmiféle veszély, ki harcol, küzd, mikor ezer veszély leselkedik rá. Talán keveset mondunk, mikor azt írjuk róla: legbátrabb, ki életét nem félti, nem kiméli, főleg akkor nem, midőn más életéről vagy haláláról van szó. Szereti a tisztársait, de épügy-megbecsüli, szereti azokat az egyszerű közlegényeket is, kiket az ő kezére, jobban mondva lelkiismeretére bíztak. Minden nagyítás nélkül elmondhatjuk, boldog lehet az édesanyja, kinek fia a Pour százados alatt szolgált. Ismeri minden katonáját, minden legényét és úgy vigyáz rájuk mint a szeme világra. Megóvna minden bajtól, minden leselkedő veszedelemtől. Este, mikor szünettel némilag a harc, Pour százados egyenként végignézi minden emberét, kikérdi, megkérdezi a katonáját, nem esett-e valami bajuk a lefolyt harc alatt. S a katonák, kik érzik, látják és napról-napra tapasztalják ezt a nagy szeretetet, természetesen a legnagyobb szeretettel viszonzozzák ezt a kedves atyai gondoskodást és életüket is feláldozzák érte, tűzbe mennének kedvelt századosukért. — Egy kedves epizód: Heves harc után egy derék honvédt találtak a csataterén; persze, Pour százados volt az első, ki a honvédek segélyére sietett. Letérdelt melléje, élesztgette, keltegette sokáig, míg az egyik őrmester segélyével sikerült észméltre keltetni. S a jó honvéd, hogy megmenekül, századosának köszönheti. S ez a tett, csak egy a sok közül. — Büszkék lehetnek a 17-es honvédek Pour századosra; bárcsak sok ilyen derék, vitéz katonája lenne! Öfelsége hadserége nek!

Dixi.

— **Iskolaszéki ülés** lesz csütörtökön, melynek napirendjén a tanítóiilletmények szabályrendelete fog szerepelni.

— **Fábián és Sebestyén ünnepe.** A város fogadalmi ünnepén a körmenet a székes-egyházból a 7 órai szentmise után indul a felsővárosi Szent Sebestyén plebánia templomba. A körmenetet Dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök is résztvesz. A körmenetet Kisteleki István belvárosi esperes fogja vezetni. Az ünnepélyes szentmise a felsővárosi plebánia templomban lesz. A város katolikus közönsége az idén bizonyára nagyobb buzgalommal fogja megtartani a fogadalmi ünnepet.

— **Személyi hír.** Kárpáti Kelemen tanker. kir. főigazgató a helybéli áll. főreáliskolában végzett négy és fél napos hivatalos látogatása után ma Veszprémben az ott hasonló célból. Vasárnap érkezik vissza székelyháza.

— **Egyházmegyei hír.** A megyéspüspök az ideiglenesen megüresedett Szent György kórházi lelkesítő állásra Aradi Ignác nagyperkáti segédlelkészt nevezte ki.

— **A. állandó vegyes katonai felülvizsgáló bizottság** elnökévé a honvédelmi miniszter Hunkár János h. főispánt, helyettes elnökévé pedig Vértessy József ügyvédet, kir. tanácsost nevezte ki.

— **A városi központi választmány** ujjalakításának a belügyminiszterrendelete folytán legkésőbb február hóban meg kellene történnie. A tanács intézkedése folytán azonban már a január havi közgyűlés fog a választás titkos szavazás útján megjelölni az új tagok nem 3 évre, hanem 1918 év végéig kapnak mandátumot.

— **Az igazgatóválasztmány** holnap délelőtt fogja ülését tartani, s mivel a dec. 27-én megjelölt új városi bizottsági tagok választása az elsenkenti óvast nem emelt, azokat igazgatóknak fogja kijelenteni.

— **Rászkadt a pincé.** Marton Györgyné, vértessai lakos halálos végű baleset érte a napokban. Lement a pincébe, a pince leszakadt s maga alá temette. Mire segítség a mentésre megérkezett, minden fáradozás hiábavalónak bizonyult, Marton Györgyné már akkorra kiszorult.

— **Színházi szubvenció.** Városi színház bérügye és a szubvenció kérdés hosszu vajudas után a következő módon lett megoldva. A város elegendi a színházi bért de az idén a szokásos 2000 korona szubvenciót nem adja kiaz szinidirektorak. A megoldást a szinidirektorak köszönettel vette tudomásul.

— **A népszövetség csoportvezetőit** értesíti a helyi igazgatóság, hogy a januári füzetek megérkeztek. Kiosztásuk vasárnap d. e. fél 11 órakor lesz, bár a hét bármelyik napján átvethetők.

— **Tyuktolvajások.** A múlt éjszaka két helyen is tették tisztelüket a szörzoros értelmében vett csirkefogók. Goldstein Ferenc Palotai utca 22. sz. alatti és Szlabon György Palotai-utca 58. sz. alatti lakosok tyuktreceit fosztották ki. A rendőrség keresi a tolvajokat.

— **Gabonaösszeírás.** Egy miniszteri rendelethez folytat a hatóságunk jogában áll a gabona készlet összeírása s ha szükség mutatkozik rá rekvirálása. Székesfehérvárott Polcer Péter gazdasági tanácsos fogja vezetni az összeírás, de erre a földmivelésügyi miniszter előirányozta rendelethe nem érkezik meg.

— **Porulljart tolvaj** Pivanka Katalin 21 éves cselédeányról, kiről tegnap számunkban megírtuk, hogy lopás közben szerencsétlenül járt, a rendőrség megállította, hogy megrogzott bűnöző. Mar 7 izben volt büntetve s fényképe a rendőrségi album diszvirágai között is szerepel.

— **Nagy árcsökkenés.** A város gondoskodik, olesó húsról, olesó kenyérről, ingyen fűtőanyagról. A marhahús kilója 1.60 kor., borjúhús 2.32 korona, a sertés hús 1.84 korón. Ez alacsony árakat a város úgy érte el, hogy húsfigyvasztási szövetkezetet létesített és a bevásárlást is maga eszközölte. A kenyérrak szabályozását a polgármester úgy vitte keresztül, hogy városi kenyeryárg naponta 40 métermésza elősranu kereret gyárt és kilóját 48 filléret árúsítja. A kenyeryárg buzat is vásárol és maga őrlötteti, hogy a liszt így még olcsóbb legyen. A városi népkonyha naponta több mint 500 szegény étkezik és város a szegények között több vaggon-vágott fát osztott ki. (Az Újság.) Nálunk? Székesfehérvár? Dehogy! Hová méltóztatnak gondolni! Nem. Az a boldog város, melyről a fent írt szöveg, az az ügyesreméltó város Miskolc. Meglehetősen közel fekszik a harcúterébe, meg van tömve katonasággal, vidéke nagyjában olyan, mint Fehérvár, ellenben vasuti forgalma majdnem egészen a nagy háború szolgálataiban áll. Hogy e körülmények aztan mennyire érthetővé vagy érthetlenné teszik hatóságunk talpraesett intézkedését, azon azok gondolkozzanak, akikre tartozk. Oh boldog miskolciak!

— **Megsemmisített esküszéki ítélet.** Az é. é. dekés bűnöző, melynek szereplő Felső Lajos vak és Simon Lajos süket kápolnasnyéki lakosok, akiket a tavassz al tartott esküszéki cikluson az esküdték szulvos testisérés büntetésében mondtak ki bűnösök, tegnap került az ügyész semmisségi panaszra folytat a Kuria elé. A Kuria az új törvény alapján az esküszéki ítéletet megsemmisítette s így a bűnöző februárban megtartandó esküszéki cikluson fog újból tárgyalás alá kerülni.

— **A leglobb és legszebb társadalm** és tudományos szemle a **MÁGYAR KULTURA.** Megjelenik Havonként kétszer. Budapest, VIII, Horánszky-utca 20 szám.

— **Az ifjúság hadsegélyző albizottsága.** Kenessey Káimánne a hadsegélyző biottság elnöknője egy igazán kedves mozgalmat indított meg. Megszervezi az ifjúság hadsegélyző albizottságát, amelyben a középiskolák ifjúsága részarányosan képviselve lesz. Célja az ifjúság körében a hadsegélyzés eszméinek híreket joborozni. Minden gyermek és leány tagja lehet, aki 10 fillér havidíjat fizet. A bizottsági tagok 20 fillért fizetnek. Az ügyes kedves mozgalom mindenesetre szép eredményeket fog elérni.

— **A kópas heti folyóiratok** között első helyen áll az **ELET.** Szépirodalmával és művészi képeivel a legkedveltebb. Megjelenik minden ávasnap Budapesten. Fehérvári-ut 15/c.

— **Kimutatás az Ezredéses iskolánál** (melyhez az óvoda, a zámolyi és öreg utcai iskola is tartozik) be rendezett katonai kórház részére 1914. dec. 22-től 1915. jan. 10-keig befolyt adományokról. Hellei Edéné tej, 10 tojás, Bürgermeister György-nej, 10 tojás, 1 kg. cukor, Penczné 5 tojás, fél kg. cukor, Brust N. 1 kg. cukor, Karl Istvánné 1 üveg vörösbor, Arany Józsefné 1 pár tyúk, Richter Józsefné (Igar) 3 kenyér, 1 zsák káposzta, tej, dara, Xautner Katica alma, 2 üveg befőtt, özv. Csöppenszky Ferencné 3 kalács, alma, dió, narancs, citromleves, tészta, Bilkei Emília szaloncukor és aranyozott dió a karácsonyfára, Béni Jánosné alma, dió, mandula a karácsonyfára, 3 üveg befőtt és 1 üveg lekvár, Ertl Jánosné kenyér dísznósajt, pogácsa, Töke Istvánné 2 kalács, Töke Ferencné 2 kalács, Almássy Antalné sütemény, 4 K, 8 liter tej, Mors-tadné 2 kalács, 1 tál kacsanya, Dobros Istvánné 2 kalács, 2 üveg befőtt, Vinc Józsefné 3 liter tej, özv. Stéger Lajosné kalács, Schvölgér Dedi kalács, özv. Horváth Miklósné kalács, Suloyk Jánosné mákos és diós kalács, 200 cigareta, 100 drb. alma, Penzes Józsefné 3 kalács, 2 üveg bor, Láncozós Istvánné 2 kalács, Horvath Janos 1 üveg bor, özv. Havranek Jánosné 7 kalács, 4 üveg befőtt, 50 drb. alma, 100 aranyozott dió, Székfi Istvánné 2 kalács, Bilkei Lenke 2 kalács, Weber Imréné 2 kalács, Wittvindsch Józsefné 2 kalács, Léherné 2 kalács, Hanák Lajosné 6 liter bor, 5 kgr. kacsonyahus, 4 bot, 50 cigareta, özv. Antal Antalné 10 korona, Tiszler Jánosné 2 kuglóf, Töke Pálné 3 kalács, 15 liter bor, Nagy Pálné 2 kalács, Herceg Miklósné 1 kalács, Schlamadinger Gyuláné 2 kalács, özv. Weisz Jánosné 2 kuglóf, 2 kalács, Molnár Andrásné 4 kalács, Schmöle Gusztávné 2 kalács, Farkas Iloné 1 kalács, 5 tojás, dió, Vértess Kálmánné 1 kalács, Galos Györgyné 2 kalács, özv. Jávor Józsefné 1 kalács, Bürgermeister Györgyné 1 kalács, Punc Jánosné cukorsütemény, Molnár Rezsóné 1 kalács, Antal Ignác 17 liter bor, Akkermann Istvánné 1 kalács, 1 kakas, Vogl Sándor (Zámoly) 5 liter bor. P. Nagy Pálné 2 kalács, 1 üveg rum, 50 cigareta, Almássy Jánosné 3 kalács, özv. Tantossyné 4 kalács, alma, Klein Viktorné alma, özv. Pauer Istvánné 2 kalács alma, Csöppenszky Feri 50 cigareta, Tiszler Mátyás (Polgárdi) 15/8 kgr.

Székesfehérvár szab. kir. város

APOLLO

színház

Szerda, csütörtök, jan. 20-21-én

1800 méteres filmszenzáció!

A

BARNUM CIRCUSZ TITKA

Dráma 5 felvonásban.

Főszereplő Francesco Bertini.

Mozgófénykép szemle északi és déli harctéről. (6. szám.)

Eredeti felvételek.

nyári szalámi, Farkas Mihályné sütemény, dió, Katerinka Istvánné 1 kalács, 5 liter bor. P. Nagy Jánosné 6 liter tej, Heigerl Gyuláné 3 kgr. szaloncukor a karácsonyfára, Fleischer Mórné sütemény, kalács, 10 liter bor, 350 cigareta, P. Nagy Jánosné 4 kalács, 6 liter bor, Molnár Istvánné 2 kalács, Lencsés Józsefné 3 liter tej, Zsigmond Györgyné 5 liter tej, Komlósi Mihályné 5 liter tej, Stéger Andrásné kávé és kalács, Hoffmann N. 5 liter bor, kirántott borjúhús, Láng Ignácné 6 kirántott csirke, kenyér, úborka, 21 tojás, Jehász Józsefné 15 tojás, borlevés, tea, kalács, 10 üveg sör. Heinrich Gyula fánk, Hajduska Gyuláné 2 kalács, Szirbek Józsefné 2 kalács, alma. Kocsanyóhust adták a következő hentesek: Poorné 2 kgr. Kovácsné 2 kgr. és tojás, Id. Vinc Józsefné 4 kgr. továbbá 5 darab kis kolbász, Fenyő 6 1/2 kgr. Marschall Lajos 10 kgr. Kovács József, Kovács Imre, Müllerné, Tökéné, Cser Pálné, Halvaksz Józsefné, Máté Imréné, Ikor Istvánné, Szijártó Jánosné, Heller Edéné a karácsonyi ünnepeken 10 súlyosabb betegnek adott ebédet és vacsorát, Wertheim Pálné, Pínn Istvánné és társaik karácsony estéjén minden beteget szivarral, cigarettával, almával és dióval és emléktárgyakkal ajándékoztak meg, Lencsés Józsefné 5 liter tej, Schlammadinger Gyuláné kenyér és szalonna, Heller Edéné 4 liter tej 10 tojás, Kovács Antalné felvágott, kenyér, Paulusz Istvánné pogácsa, szalonna, 20 tojás, Keller Györgyné hárs pogácsa, ljj. Lits Ferencné 1 sonka és kenyér Grünfeld Gaborné (Borbála major) 1 zsák krumpli, Wertheim Pálné felvágott és kenyér, Neu Dávidné 40 üveg sör, 40 cigarettát, Molnár Jánosné savanyított káposzta, özv. Horváth Miklósné 5 üveg befőtt, Wertheimék tea, sonkás zsemlye, cigareta, szivar, Almássy Antalné 4 liter tej, Schlammadinger Gyuláné sütemény, Katonai Kincstár 100 üveg sör, Vöröskereszt 93 tojás, Keresztes Zsigmondné parizér és kenyér, Nyakas Erzsébet 3 kis fejevörös huzattal, N. N. 2 kis fejevörös huzattal Lencsés Györgyné 2 kis vánkossal huzattal, Raáb Anna 2 kis vánkossal és Xantner Katica 2 vánkossal, Fekete Andrásné 2 kis vánkossal 2—2 huzattal, özv. Hauszhofer Károlyné 1 kis vánkossal huzattal.

Felkérjük vidéki előfizetőinket, hogy az előfizetést minél előbb megújítani sziveskedjenek, mert a súlyos háborús viszonyok miatt csakis pontos előfizetőknek küldhetünk lapot.

— Színházi csukorak nagy választékban, szaloncukor, tea sütemények. Naponta friss vadak, pentekes balatoni süllő. Gebauer Testvéreknél Kossuth-utca 9. Telefon 340.

— Közhűgös és rekedtség ellen a legjobbnak bizonyult szer a dr. Störk-féle komprimált mellepsztilia. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Róbert „Magyar Korona” gyógyszerárában Székesfehérvár Városházán.

PIUMÉLI kávébehozatal
SZÉKESFEHÉRVÁR
:: (BARÁTOK EPÜLETE) ::

Pörkölt kávékeverékei utóérhetetlenek! Saját villamos kávénapypörköldje! Telefon 250.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Szerda: Moziúndér. operett újdonság.
Csütörtök: Moziúndér operett újdonság.
Péntek: Szünet.
Szombat: Suhanc. Biller Irén jutalomjátéka.

A Barnum cirkusz titka. Az összes vidéki városokat megelőzve, mutatja be ma és holnap az Apolló színház a budapesti, előkelő mozgósínházakban óriási érdeklődés mellett színe került Barnum cirkusz titka c. 5 felvonásos artista drámát. E film valóságai a kinematográfia remekműve, mely érdekesítő jeleneteivel mindnyájunk érdeklődését váltja ki. Azonkívül látható a Mozgófénykép szemle az északi és déli harcterről. Eredeti felvétellel.

A kyburgi kísértet.

Kegény a német lovagkor

TITKOS VÉRTÖRVÉNYSZÉKEINEK
korából.

A Fejérmegyei Napló számára Dorle A. nyomán írta Diabolo.

(117)

— Legyen meg Isten akaratja.
— De mi lesz, ha a szövetségesek győznek? Megölik atyámat, porráégetik várunkat, elrabolnák innen mindent, oh mi lesz velünk!
— Isten szent akaratja nélkül még egy hájszálunk sem görbül meg, — vigasztalta Ilonát a grófnő s e pillanatban az udvaron túl hangos kiabálás hallatszott: győzelem! Győztünk! A szövetségesek vezére foglyunk! Le vele. le de az átkozott kutyával a legveszélyesebb börtönbe!

A grófnő és Ilona az ablakhoz szaladt.
S e pillanatban a durva próbék épen arra a börtönök felé vezették a megláncolt Waldem grófot. A gróf véletlenül felézetett az ablakra, tekintete találkozott felesége tekintetével, meg akart állni, de poroszlói továbbhurcolták.

— Mindenható Isten! — kiáltott ijedten a grófnő és ajuitan esett össze. Ilona annyira megijedt, hogy ektelen lármat csapott, mire két szolga is befutott a szobába és lassan eszméletre térítették a szerencsétlen grófnőt.

— Oh mit láttam Ilonám! Alig merek hinni szememnek, pedig úgy kell lennie, ő az, őt láttam, ő volt az egész biztosan!

— Kit látott anyám? — kérde csodálkozva Ilona.

— Az uramat! Szerencsétlen uramat, Mart! Nem halt meg még tehát, de most meg fog halni! Én is meghalok! Vele akarok meghalni! Jer Ilonám, vezess hozzá, keblén akarok meghalni!

Ilona nem tudta mire vélni a grófnő szavait, vissza akarta tartani, de az nem hallgatott rá, hanem kezénelő fogva vont maga után ki a szobából, le a lépcsőn; az udvarra, az ajtóig, mely a börtönközhöz vezetett. Itt mintha a vilámlam suttogta volna, megállt az ajtó zárva volt. Szivettépo jajveszékelésbe tört ki, kétségbeesetten kiabált.

— Ilonám! Nyittasd ki az ajtót! Az Istenre kérek, nyittasd ki, mert mindjárt meghalok édes a helyen! Hozzá akarok menni! Hozzá kell

mennem! Oh Ilonám! Drága lányom! Könyörülj rajtam! Nyittasd ki a börtönt!

Ilona sirva kérlete a grófnőt.
— Nem tudom, hol van a börtönőr, hogyan nyitassam ki? Hol találhatnám most meg hamar?

— Akkor megkeresem én, — mondta a grófnő és elfutott, Ilona utána. Az öreg várak majdnem valamennyi folyosóján végigszaladtak, de megint csak eljutottak a nagy börtönhöz. Itt aztán épen szembejött velük az öreg börtönőr, kezében hatalmas kulcsköteggel. A grófnő mindjárt feleje sietett.

— Oh Kelemen, nyissa ki nekem a börtönt, bevitték oda az uramat, hozzá kell mennem, de gyorsan, gyorsan, ne gondolkodjék olyan sokáig, mert későn lesz!

Az öreg Kelemen, mintha az égből pottyant volna le, csak állt meglepetten és egyáltalán még szándékot sem mutatott a grófnő kérését teljesíteni.

— Nos Kelemen! — biztatta Ilona — hát nyissa, nyissa ki és vezessen le minket!

— Már mint hogy én vezessem le a kegyelmeidet a börtönbe?
— Igen, igen! — mondta egyszerűen mind a ketten.

— De nagyon jó uraságaim hová tetszenek gondolni? Ez nekem a fejembe kerülne. És mit is csinálnának az lent abban a sötét nyirkos börtönben?

(Folyt. köv.)

ÖN ÁLLAST KERESZ?

Irjon azonnal. Az összes férfi és női állások minden létező szakból.

Temesvár. Postafiók 41.

Címet tessék levágni és eltenni!

Ha nem kapja pontosan a lapot, azonnal jelentse a kiadó hivatalnak.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy kétszobás utcai uri lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt május 1-re kiadó. Bővebbet Kümmel virágüzletben Kossuth-utca.

Kereskedelmi szakmában raktárnoki, vagy segédi állást keres 25 évi gyakorlati bíró szakember. Cím a kiadóban.

Zargondnoki kezelés alatt levő három drb. buzaföldet egy évre, csetleg 6 évre tragyázás alá is bérbe adom. Almássy János, József-utca 3 szám.

Ha venni, vagy eladni akar, feltétlenül hirdessen az apróhirdetéseken.

Egyszeri apróhirdetés ára 40 fillér, vastag betűkkel 80 fillér.

PARTOLJUK A KATH. SAJTÓEGYESÜLETET!

Az egyesület célja a kath. napi sajtót és a jóirányú irodalmat föllendíteni, versenyképessé tenni és a legszélesebb körben elterjeszteni. Ezebből szellemi és anyagi erőket mozgósít, a kath. társadalmat szervezi és egy nagy sajtóalap

létesítésére törekszik. Tagja lehet minden keresztény férfi vagy nő. A rendes tag felelőnként legalább 1 K (vagyis egész évre 2 K) tagsági díjat fizet. A jötevő tagok sorába tartozik, aki évenként legalább 10 K-val járul az egyesület céljaihoz. Alapító tagként szerepel az, aki egyszerre (vagy részletekben két éven belül) legalább 200 K-át áldoz a magasztos célra. Disztag címe illeti meg azt, aki legalább 1000 K-át a dományosa a sajtóalap javára.

Központi iroda: Bpest, IV., Ferenciek-tere 7 V. lépcső, I. e. Hivatalos órák ünnepeket kivéve mindennap d. u. 3—6 óra között

SZEKESFEHÉRVÁRI BUTORKÉSZÍTŐ :: IPÁROK SZÖVETKEZETÉNEK ::

BUTORÁRUCSARNOKA

MINT AZ O. K. H. TAGJA
ajánlja tagjai által készített butorait, melyekből a leggyorsabbtóból a legfinomabb kivitelűig állandó

NAGYRAKTAR.

Butoraink úgy izlés, mint minőség tekintetében versenyképesek bármely más hasonló nagy és elsőrendű raktárak áruival. Elsőrendű műszalások által felülbíralt modern háló-, ebéd-, salon- és uriszobák stb.

Állandó butorkiállítás!

Rivaló minőségű tolnai szőnyegek nagy választékban kizárólag árucarnokunkban kaphatók.

TELEFON 258.

KOSSUTH-U. 10.